

5668 sayılı Kanun ile değişik hali

JANDARMA TEŞKİLAT, GÖREV VE YETKİLERİ KANUNU ⁽¹⁾

Kanun Numarası : 2803
Kabul Tarihi : 10/3/1983
Yayımlandığı R. Gazete : Tarih : 12/3/1983 Sayı : 17985
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 22 Sayfa : 215

* *

Bu Kanun ile ilgili olarak Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren yönetmelik için, « Yönetmelikler Külliyyatı » nın kanunlara göre düzenlenen nümerik fihristine bakınız.

* *

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç:

Madde 1 – Bu Kanun, Türkiye Cumhuriyeti Jandarma Teşkilatının görev, yetki ve sorumluluklarına, hizmetin gerektirdiği bağlılık ve ilişkilere, teşkilat ve konuşa ait esas ve usulleri düzenler.

Kapsam:

Madde 2 – Bu Kanun, Jandarma Teşkilatındaki karargah, birlik ve kurumlar ile buralarda hizmet gören personeli ve bunlarla ilgili faaliyet ve esasları kapsar.

Tanım:

Madde 3 – Türkiye Cumhuriyeti Jandarması emniyet ve asayiş ile kamu düzeninin korunmasını sağlayan ve diğer kanun ve nizamların verdiği görevleri yerine getiren silahlı, askeri bir güvenlik ve kolluk kuvvetidir.

İKİNCİ KISIM

Bağlılık, Konuş, Kuruluş, Görev, Sorumluluk ve Silah Kullanma Yetkileri

BİRİNCİ BÖLÜM

Bağlılık, Konuş ve Kuruluş

Bağlılık:

Madde 4 –Jandarma Genel Komutanlığı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir parçası olup, Silahlı Kuvvetlerle ilgili görevleri, eğitim ve öğretim bakımından Genelkurmay Başkanlığına, emniyet ve asayiş işleriyle diğer görev ve hizmetlerin ifası yönünden İçişleri Bakanlığına bağlıdır. Ancak Jandarma Genel Komutanı, Bakana karşı sorumludur.

(1)Kanunun 10/11/1988 tarihli ve 3497 sayılı Kanuna aykırı hükümlerinin uygulanmıyacağı söz konusu Kanunun 5 inci maddesi ile hüküm altına alınmıştır.

Konuş, Kuruluş:

Madde 5 – Jandarma Genel Komutanlığı Teşkilatı; görevin özelliği ve Türk Silahlı Kuvvetlerindeki esaslara uygun olarak kendi kuruluş ve kadrolarında gösterilir.

Jandarma Genel Komutanlığının kuruluş ve kadrolarıyla konuş yerleri, Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığınca düzenlenir. Ancak seferberlik ve savaşta Kuvvet Komutanlıkları emrine girecek birliklerin kuruluş, kadro ve konuşlarının düzenlenmesinde Genelkurmay Başkanlığının onayı alınır.

Emniyet ve asayiş ile görevli jandarma birliklerinin kuruluş ve konuşlarının düzenlenmesinde zorunlu haller dışında mülki taksimat esas alınır. Ancak hizmette verim ve etkinliğin sağlanması amacıyla birden çok ili içine alan bölgelerde teşkilatlanma da göz önünde bulundurulur.

İKİNCİ BÖLÜM

*Görev, Hizmet Sınırı ve Sorumlulukları**Jandarma Genel Komutanının görev ve sorumluluğu:*

Madde 6 – Jandarma Genel Komutanı tüm jandarma teşkilatının komutanıdır.

Teşkilatın sevk ve idaresinden, kanun ve nizam hükümlerinin icrasını sağlamakdan, bunlara dayalı olarak verilen emir ve kararların yapılmasından sorumludur.

Jandarmanın genel olarak görevleri:

Madde 7 – Jandarmanın sorumluluk alanlarında genel olarak görevleri şunlardır.

a) Mülki görevleri;

Emniyet ve asayiş ile kamu düzenini sağlamak, korumak ve kollamak, kaçakçılığı men, takip ve tahkik etmek, suç işlenmesini önlemek için gerekli tedbirleri almak ve uygulamak, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin dış korunmalarını yapmak.

b) Adli görevleri;

İşlenmiş suçlarla ilgili olarak kanunlarda belirtilen işlemleri yapmak ve bunlara ilişkin adli hizmetleri yerine getirmek.

c) Askeri görevleri;

Askeri kanun ve nizamın gereği görevlerle Genelkurmay Başkanlığınca verilen görevleri yapmak.

d) Diğer görevleri;

Yukarıda belirtilen görevler dışında kalan ve diğer kanun ve nizam hükümlerinin icrası ile bunlara dayalı emir ve kararlarla Jandarmaya verilen görevleri yapmak.

Jandarmanın sıkıyönetim, seferberlik ve savaş halindeki görevleri:

Madde 8 – Jandarma birlikleri; Genelkurmay Başkanlığınca lüzum görülen hallerde sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hallerinde gerekli olan bölümü ile Kuvvet Komutanlıkları emrine girer, kalan bölümü ile Jandarma Genel Komutanlığı emrinde normal görevlerine devam eder.

Hizmet sınırı:

Madde 9 – Kanun ve nizam ile bunlara dayalı olarak verilen emir ve kararların öngörmediği hiçbir görev jandarmadan istenemez. (**Mülga ikinci cümle: 26/3/2002-4748/7 md.**)

Jandarmanın görev ve sorumluluk alanı:

Madde 10 – Jandarmanın genel olarak görev ve sorumluluk alanı; Polis görev sahası dışı olup, bu alanlar il ve ilçe belediye hudutları haricinde kalan veya polis teşkilatı bulunmayan yerlerdir.

Jandarma, kendisine verilen görevlerin ifası ile ilgili olarak diğer güvenlik kuvvetleri ile işbirliği ve koordinasyonda bulunur.

Jandarma veya Emniyet Teşkilatı, kendi sorumluluk sahasında yetersiz kaldıkları veya kalacaklarının değerlendirilmesi halinde, mahalli mülki amirler tarafından birbirlerinin sorumluluk sahaslarında geçici olarak görevlendirilebilirler.

Jandarmanın diğer güvenlik kuvvetleriyle işbirliği ve koordinasyon esasları ve emir komuta ilişkileri yönetmelikle belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Silah Kullanma Yetkisi

Madde 11 – Jandarma, kendisine verilen görevlerin ifası sırasında hizmet özelliğine uygun ve görevin gereği olarak kanunlarda öngörülen silah kullanma yetkisine sahiptir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

İlişkiler, Çalışma ve İşbirliği Esasları

Madde 12 – Emniyet ve asayiş görevi ifa eden il jandarma alay komutanlıkları ve ast kademeleri; mülki görevlerin yapılması yönünden mahalli mülki idare amirine, maiyetlerinin sevk ve idaresinden, disiplin, eğitim, özlük hakları ile lojistik faaliyetlerin yürütülmesinden kendi amirlerine karşı sorumludurlar.

Mahalli mülki idare amirleri ile adli ve askeri makamlar; kanun ve nizam hükümlerine uygun isteklerini acele hallerde sözlü olarak yapabilirler. Ancak bu istek en kısa zamanda yazılı olarak teyit edilir. Diğer makamların istekleri mahalli mülki idare amirleri kanalı ile jandarmaya görev olarak verilir.

Görevleri ile ilgili olarak Jandarmanın diğer makamlarla ilişkileri, birlikte çalışma ve işbirliği esasları da dahil jandarmanın komuta ve kontrol ilişkileri yönetmelikte açıklanır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Personel, Kaynakları ve Özlük Hakları

BİRİNCİ BÖLÜM

Personel ve Kaynakları

Personel, kaynakları ve uygulanacak mevzuat:

Madde 13 – Jandarma Genel Komutanlığı personeli; subay, astsubay, uzman jandarma, askeri öğrenci, erbaş ve erler ile sivil memur ve işçilerden oluşur.

Jandarma subay ve astsubaylarının kaynak ve yetiştirilmeleri ile terfi, izin, sicil ve ödül işlemleri 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu esaslarına göre yürütülür. Jandarma subay ve astsubayları duyulan ihtiyaca göre Genelkurmay Başkanlığının onayı alınmak kaydıyla sınıflara ayrılır.

Jandarma Genel Komutanlığının kendi kaynaklarından karşılanamayan subay ve astsubay ihtiyacı kendi kuvvetleriyle ilişkileri saklı kalmak şartıyla Jandarma Genel Komutanlığının talebi, Genelkurmay Başkanlığının onayı ile Kuvvet Komutanlıklarından sağlanabilir.

Uzman Jandarma personelinin meslekten ayrılma, yükselme, izin, sicil ve ödül işlemlerinde 635 sayılı Uzman Jandarma Kanunu hükümleri uygulanır.

Sivil memurların adaylığa kabul edilme, asli memurluğa atanma, yer değiştirme, memurluktan çıkarılma hususları ile yükselme, izin, sicil ve ödül işlemleri 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu esaslarına göre yapılır.

İşçilerin işe alınma, işyeri değişikliği, yükselme, izin, sicil, ödül ve hizmet akdinin feshi işlemleri 1475 sayılı İş Kanunu ile varsa geçerli bulunan toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre yapılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Atama, Yer Değiştirme ve Disiplin İşlemleri

Jandarma subay, astsubay ve uzman jandarmanın atanma ve yer değiştirme esasları:

Madde 14 – Subay, astsubay ve uzman jandarmanın atanmaları;

a) Asteğmen – albay (Albay dahil) rütbelerindeki subaylar ile astsubay ve uzman jandarmaların atanmaları Jandarma Genel Komutanınca,

b) Generallerin atanmaları; Jandarma Genel Komutanının lüzum göstermesi, Genelkurmay Başkanının teklifi, İçişleri Bakanının inhası, Başbakanın imzalayacağı ve Cumhurbaşkanının onaylayacağı müşterek kararname ile,

c) Jandarma Genel Komutanının atanması Genelkurmay Başkanının teklifi, İçişleri Bakanının inhası, Başbakanın imzalayacağı ve Cumhurbaşkanının onaylayacağı müşterek kararname ile,

Yapılır.

Yukarıdaki (b) ve (c) bentlerinin uygulanmasında Genelkurmay Başkanının teklifi üzerine, İçişleri Bakanı inha işlemini yapmadığı takdirde, Genelkurmay Başkanı talebini yazı ile Başbakana gönderir. Başbakan kararını yazı ile İçişleri Bakanına bildirir.

(Değişik: 20/8/1993 – KHK – 507/1 md.) İhtisaslaşma gereği olarak, özel eğitim görmüş personel nokta atamasına tabi tutulur. Ancak nokta ataması yapılmayıp, il jandarma komutanlıkları emrine atanan astsubay ve uzman jandarmalardan emniyet ve asayiş görevi alacak olanların istihdam yerleri ve il içi yer değiştirmeleri il jandarma komutanının teklifi üzerine valinin onayı ile belirlenir.

Disiplin ve soruşturma usulleri:

Madde 15 – Jandarma personeli hakkında disiplin ve soruşturma işlemleri aşağıdaki usullere göre yapılır.

a) Subay, astsubay, uzman jandarma, askeri öğrenci, erbaş ve erlerle sivil memurların disiplin yolu ile cezalandırılmaları; Garnizon komutanlarının yetkileri saklı kalmak kaydıyla kendi yetkili disiplin amirlerince, işçilerle sözleşmeli ve geçici personelin cezalandırılmaları ise yürürlükte olan sözleşme hükümlerine göre yapılır.

(Ek: 20/8/1993 – KHK – 507/2 md.) Jandarmanın mülki görevlerini ilgilendiren ve disiplin cezasını gerektiren fiilleri ortaya çıktığında valiler, il jandarma alay komutanından; kaymakamlar, ilçe jandarma bölük komutanından gereken cezanın verilmesini talep ederler. Alay ve bölük komutanları bunlar hakkında, askeri mevzuat çerçevesinde gerekli işlemi yaparlar.

b) Jandarma personelinin işledikleri disiplin suçları için 477 sayılı „Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu, Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkında Kanun“ hükümleri uygulanır.

c) Jandarma personelinin askeri yargıya tabi suçlarında, 353 sayılı "Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu" na göre işlem yapılarak haklarında 1632 sayılı "Askeri Ceza Kanunu" ile 765 sayılı "Türk Ceza Kanunu" hükümleri tatbik olunur.

d) Jandarma personelinin mülki hizmetten doğan veya bu tür hizmeti yaparken işlenen suçlarında ; 15/5/1930 gün ve 1609 sayılı "Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun" hükümleri saklı kalmak şartıyla 4/2/1913 tarihli "Memurin Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkat" hükümlerine göre işlem yapılır.

e) Adli hizmetlerden doğan suçlarda; ilçe ve merkez ilçe jandarma bölük komutanları ile bu hizmetleri vekaleten yürütenler hakkında 1412 sayılı "Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu" nun 154/4 üncü maddesi gereğince 24/2/1983 gün ve 2802 sayılı "Hakimler ve Savcılar Kanunu" nun 82 ve müteakip maddelerinde gösterilen hakim ve savcıların tabi oldukları muhakeme usulü uygulanır.

f) Jandarma personelinin kişisel suçlarında genel hükümlere göre işlem yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Açığa Alınma, İşten El Çektirme ve Görevden Uzaklaştırma

Açığa alınma ve görevden uzaklaştırma:

Madde 16 – Jandarma Subay ve astsubayları ile uzman jandarmaların açığa alınma ile açığa alınmanın kaldırılmasına ait işlemleri; 926 sayılı "Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu", sivil memurların görevden uzaklaştırılmaları ve göreve başlatılmaları 657 sayılı "Devlet Memurları Kanunu" hükümlerine göre yapılır.

İşten el çektirme ve görevden uzaklaştırma:

Madde 17 – Jandarma subay, astsubay ve uzman jandarma ile sivil memurları;

a) Askeri yargıya tabi suçlardan dolayı gerektiğinde, 353 sayılı "Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu" nun 84 üncü maddesi hükmüne göre, nezdinde askeri mahkeme kurulan Kıt'a komutanı veya askeri kurum amirince,

b) 1609 sayılı Kanun kapsamına giren suçlar sebebiyle veya "Memurin Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkatın" 12 nci maddesi hükmüne göre il jandarma alay komutanlığı karargahı mensupları ile ilçe ve bucak jandarma teşkilatında görevli personel için; il jandarma alay komutanının teklifi üzerine vali tarafından, il jandarma alay komutanı için valinin teklifi, Jandarma Genel Komutanının uygun görmesi üzerine İçişleri Bakanınca,

c) Ağır hapis gerektiren cürümlerde; suç delillerinin elde edilmesini temin etmek yahut değiştirilmesini veya yok edilmesini önlemek bakımından gecikmesinde sakınca bulunan hallerde tümen, tugay, bölge komutanları ile Denetleme Başkanının teklifi üzerine Jandarma Genel Komutanınca,

Geçici süre ile işten el çektirilebilir veya görevden uzaklaştırılabilirler.

Bu tür işten el çektirme veya görevden uzaklaştırmalar açığa alınma olmayıp onun hukuki ve mali sonuçlarını doğurmaz.

BEŞİNCİ KISIM

Mali Hükümler

Bütçe:

Madde 18 – Jandarma Genel Komutanlığının bütçesi, İçişleri Bakanlığının bünyesinde ve bu Bakanlığın bütçesinden ayrı olarak düzenlenir.

İkmal esasları:

Madde 19 – Jandarma Genel Komutanlığı ikmal hizmetleriyle faaliyetlerine ait her türlü ihtiyaçlarını ve Milli Savunma Bakanlığınca sağlanacak silah ve mühimmatını imkan nispetinde Türk Silahlı Kuvvetleri standartlarına uygun olarak kendi bütçesinden karşılar.

Genelkurmay Başkanlığınca lüzum görülecek hallerle seferberlik ve savaş halinde Kuvvet Komutanlıkları emrine girecek jandarma birliklerinin her türlü ihtiyaçları (sefer stokları dahil) emrine gireceği Kuvvet Komutanlıklarının standartlarına uygun olarak barıştan itibaren Milli Savunma Bakanlığınca sağlanır.

Özlük hakları:

Madde 20 – Jandarma Genel Komutanlığı personeli; bu Kanunla getirilen hakların yanısıra, özlük hakları bakımından, 926 sayılı „Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu“, 657 sayılı „Devlet Memurları Kanunu“ ile genel ve özel düzenleme getiren diğer kanunlarla verilen haklardan da yararlanır.

Asayiş Tazminatı⁽¹⁾

Madde 21 – (Değişik: 13/7/1993 – KHK – 486/18 md.)

Jandarma Genel Komutanlığı fiili kadrolarına atanmış⁽²⁾ subay, astsubay ve uzman jandarma ve uzman erbaşlara; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda belirtilen en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil);

a) Komando ve sınır birliklerinde % 52,⁽³⁾

b) Diğer karargah, birlik ve kurumlarda % 40,⁽⁴⁾

tutarını geçmemek üzere İçişleri Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslara göre fazla çalışma karşılığı asayiş tazminatı ödenir. Bu tazminattan damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz.⁽⁵⁾

Uzman jandarma ile erbaş ve erlerin diğer özlük hakları:

Madde 22 – Uzman jandarmaların hizmet süreleri, giyim, kuşam, beslenme usulleri ve diğer özlük hakları ile erbaş ve erlerin kaynakları, hizmet süreleri, kıyafetleri özel kanunlarında gösterildiği gibidir.

Tayın bedeli:

Madde 23 – (Mülga: 24/5/2007-5668/12 md.)

ALTINCI KISIM

Yönetmelik, Yürürlükten Kaldırma, Geçici Hükümler ve Yürürlük

Yönetmelik:

Madde 24 – Bu Kanunun ve ilgili maddelerinin uygulanmasını sağlamak üzere İçişleri Bakanlığının sorumluluğunda ilgili bakanlıklarla müştereken hazırlanacak yönetmelikler Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içerisinde yürürlüğe sokulur.

Yürürlükten kaldırılan ve uygulanmayacak olan hükümler:

Madde 25 – a) 1706 sayılı Jandarma Kanunu ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

(1) Bu madde başlığı, 13/7/1993 tarih ve 486 sayılı KHK'nin 18 inci maddesiyle değiştirilmiş olup, metne işlenmiştir.

(2) „Jandarma Genel Komutanlığında görevli“ ibaresi, 23/2/1995 tarih ve 547 sayılı KHK'nin 16 ncı maddesi ile „Jandarma Genel Komutanlığı fiili kadrolarına atanmış“ şeklinde değiştirilmiştir.

(3) Bu bendde geçen “% 15” ibaresi 28/8/2000 tarihli ve 629 sayılı KHK ile “% 52” olarak değiştirilmiş daha sonra söz konusu KHK, 5/4/2001 tarihli ve 4635 sayılı Kanunla kanunlaşmış ve metne işlenmiştir.

(4) Bu bendde geçen “% 13” ibaresi 28/8/2000 tarihli ve 629 sayılı KHK ile “% 46” olarak değiştirilmiş daha sonra bu KHK, 5/4/2001 tarihli ve 4635 sayılı Kanun ile Kanunlaşması aşamasında, söz konusu oran %40 olarak tespit edilmiş ve metne işlenmiştir.

(5) Bu maddenin uygulaması için, bu Kanunun sonundaki işlenemeyen hükümler bölümünde yer alan, 13/7/1993 tarih ve 486 sayılı KHK'nin Geçici 1 inci maddesine bakınız.

- b) 1) 1624 sayılı Dahiliye Vekaleti Merkez Teşkilatı ve Vazifeleri Hakkında Kanunun,
 - 2) 1559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanununun,
 - 3) 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun,
 - 4) 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun,
- Ve diğer kanunların,

Bu Kanuna aykırı hükümleri Jandarma Teşkilatı için uygulanmaz.

Ek Madde 1 – (Ek: 20/8/1993 – KHK – 507/3 md.) Mülki teşkilata tabi jandarmanın mülki görevleriyle ilgili eylem ve işlemleri İçişleri Bakanlığı ile valiler tarafından denetlenir ve teftiş edilir.

Ek Madde 2 – (Ek: 20/8/1993 – KHK – 507/3 md.) İl Jandarma alay ve ilçe jandarma bölük komutanları hakkında mesleki sicillerinden ayrı olarak, valilerce mülki sicil düzenlenir. Mülki sicilin düzenleme usul ve esasları Subay ve Astsubay Sicil Yönetmeliklerinde belirlenir.

Ek Madde 3 – (Ek: 20/8/1993 – KHK – 507/3 md.) İl ve ilçe jandarma komutanları ile karakol komutanlarına izin verilmesinde ve izinli olarak görevden ayrılımlarında mahalli mülki amirin uygun görüşü alınır.

Ek Madde 4 - (Ek: 3/4/2003 - 4838/1 md.)

Gözümlenilenlerin yeme, içme ihtiyaçlarına ve nakillerine ait masraflar Jandarma Genel Komutanlığı bütçesine konulacak ödenekle karşılanır.

Ek Madde 5 – (Ek: 3/7/2005 – 5397/2 md.)

Jandarma, bu Kanunun 7 nci maddesinin (a) bendine ilişkin görevleri yerine getirirken önleyici ve koruyucu tedbirleri almak üzere, sadece kendi sorumluluk alanında 4.12.2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun, casusluk suçları hariç, 250 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yazılı suçların işlenmesinin önlenmesi amacıyla, hâkim kararı veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Jandarma Genel Komutanı veya istihbarat başkanının yazılı emriyle, telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimi tespit edebilir, dinleyebilir, sinyal bilgilerini değerlendirebilir, kayda alabilir. Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde verilen yazılı emir, yirmidört saat içinde yetkili ve görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını en geç yirmidört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir derhal kaldırılır. Bu halde dinlemenin içeriğine ilişkin kayıtlar en geç on gün içinde yok edilir; durum bir tutanakla tespit olunur ve bu tutanak denetimde ibraz edilmek üzere muhafaza edilir. Bu işlemler, 4.7.1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanununun ek 7 nci maddesinin onuncu fıkrası hükmüne göre kurulan merkez tarafından yürütülür. 5271 sayılı Kanunun 135 inci maddesi kapsamında yapılacak dinlemeler de bu merkez üzerinden yapılır.

Yetkili ve görevli hâkim, talepte bulunan kolluk biriminin bulunduğu yer itibarıyla yetkili olan ve 5271 sayılı Kanunun 250 nci maddesinin birinci fıkrasına göre kurulan ağır ceza mahkemesinin üyesidir.

Kararda ve yazılı emirde, hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, kullandığı telefon numaraları veya iletişim bağlantısını tespiti imkân veren kodundan belirlenebilenler ile tedbirin türü, kapsamı ve süresi ile tedbire başvurulmasını gerektiren nedenler belirtilir. Kararlar, en fazla üç ay için verilebilir; bu süre aynı usûlle üçer ayı geçmeyecek şekilde en fazla üç defa uzatılabilir. Ancak, terör örgütünün faaliyeti çerçevesinde devam eden tehlikelere ilişkin olarak gerekli görülmesi halinde, hâkim üç aydan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar uzatılmasına karar verebilir.

Uygulanan tedbirin sona ermesi halinde, dinlemenin içeriğine ilişkin kayıtlar en geç on gün içinde yok edilir; durum bir tutanakla tespit olunur ve bu tutanak denetimde ibraz edilmek üzere muhafaza edilir.

Bu maddede belirtilen suçların önlenmesi amacıyla ve hâkim kararı alınmak koşuluyla, teknik araçlarla izleme yapılabilir. Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu hizmeti veren kuruluşların ihtiyaç duyulan bilgi ve belgelerinden yararlanabilmek için gerekçesini de göstermek suretiyle yazılı talepte bulunulabilir. Bu kurum ve kuruluşların kanuni sebeplerle veya ticari sır gerekçesiyle bu bilgi ve belgeleri vermemeleri halinde ancak hâkim kararı ile bu bilgi ve belgelerden yararlanılabilir.

Bu madde hükümlerine göre yürütülen faaliyetler çerçevesinde elde edilen kayıtlar, birinci fıkrada belirtilen amaçlar dışında kullanılamaz. Elde edilen bilgi ve kayıtların saklanması ve korunmasında gizlilik ilkesi geçerlidir. Bu fıkra hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında, görev sırasında veya görevden dolayı işlenmiş olsa bile Cumhuriyet savcılarınca doğrudan soruşturma yapılır.

Hâkim kararları ve yazılı emirler, Jandarma Genel Komutanlığı İstihbarat Başkanlığı görevlilerince yerine getirilir. İşlemin başladığı ve bitirildiği tarih ve saat ile işlemi yapanın kimliği bir tutanakla saptanır.

Bu maddede yer alan faaliyetlerin denetimi, sıralı kurum amirleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve ilgili bakanlığın teftiş elemanları (...) ⁽¹⁾ tarafından yapılır. ⁽¹⁾

Bu maddede belirlenen usûl ve esaslara aykırı dinlemeler hukuken geçerli sayılmaz ve bu şekilde dinleme yapanlar hakkında 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usûller, Adalet, İçişleri ve Ulaştırma bakanlıklarının görüşü alınarak Başbakanlık tarafından üç ay içinde çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Geçici Hükümler

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun 24 üncü maddesiyle çıkarılması öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, 1 Aralık 1937 gün ve 2/7756 sayılı Kararname ile yürürlüğe konulmuş olan “Jandarma Teşkilat ve Vazife Tüzüğü” ile ek ve değişikliklerinin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

Geçici Madde 2 – Jandarma Genel Komutanlığı bünyesindeki deniz birlik ve tesisleri ile buralarda hizmet yapan sivil memur ve işçiler; 9/7/1982 gün ve 2692 sayılı Kanunla kurulup 1985 yılına kadar Jandarma Genel Komutanlığına bağlı olarak görev icra edecek Sahil Güvenlik Komutanlığına geçerler.

Geçici Madde 3 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, yeterli polis bulunmaması nedeniyle jandarmanın polis sahalarındaki görev ve sorumluluğu devam eder. Polis miktarına bağlı olarak jandarma bu sahalarda Emniyet Genel Müdürlüğüne devreder.

Yürürlük:

Madde 26 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme:

Madde 27 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(1) *Anayasa Mahkemesi'nin 29/1/2009 tarihli ve E.: 2005/85, K.: 2009/15 sayılı Kararı ile; bu fıkrada yer alan "... ve Başbakanın özel olarak yetkilendireceği kişi veya komisyon..." ibaresi iptal edilmiştir.*

10/3/1983 TARİH VE 2803 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER:

1)13/7/1993 tarih ve 486 sayılı KHK'nin geçici maddesi:

Geçici Madde 1 – Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 17,18 ve 19 maddeleri hükümlerine göre ödenecek tazminatlar; 31.12.1993 tarihine kadar 1993 Mali Yılı Bütçe Kanununa ekli (K) işaretli cetvelde öngörülen “Aylık Maktu Fazla Çalışma Ücreti”ile “Muhtelif ücret ödemeleri”nin net tutarı kadar eksik ödenir.

2)3/7/2005 tarihli ve 5397 sayılı Kanunun geçici maddesi:

Geçici Madde 1 - 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesinde düzenlenen merkez, en geç altı ay içinde kurulur. Merkez kuruluncaya kadar 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesi, 2803 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi ve 2937 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi hükümleri uyarınca verilen iletişimin dinlenmesi, tespiti, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve kayda alınmasına dair karar veya yazılı emirler, telekomünikasyon hizmeti veren kurum ve kuruluşlar tarafından derhal yerine getirilir; ilgili istihbarat kurumlarının mevcut sistemlerinin kullanılmasına devam olunur. ⁽¹⁾

22) 1/2/2006 tarihli ve 5453 sayılı Kanunun hükmü:

Geçici Madde 2 - 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesinde düzenlenen merkez, en geç altı ay içinde kurulur. Merkez kuruluncaya kadar 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesi, 2803 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi ve 2937 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi hükümleri uyarınca verilen iletişimin dinlenmesi, tespiti, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve kayda alınmasına dair karar veya yazılı emirler, telekomünikasyon hizmeti veren kurum ve kuruluşlar tarafından derhal yerine getirilir; ilgili istihbarat kurumlarının mevcut sistemlerinin kullanılmasına devam olunur.

(1) 1/2/2006 tarihli ve 5453 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle; 3/7/2005 tarihli ve 5397 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun mevcut bu geçici maddesine "1" numarası verildiğinden yapılan değişiklik metne işlenmiştir.

**2803 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN
MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLEN HÜKÜMLERİN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ
GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	2803 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
KHK/486	-	15/7/1993
KHK/507	-	8/9/1993
KHK/547	-	15/4/1995
KHK/629	-	5/10/2000
4635	-	13/4/2001
4838	-	8/4/2003 tarihini takip eden mali yılbaşında
5397	Ek Madde 5, İşlenemeyen Hüküm	23/7/2005
5453	İşlenemeyen Hüküm	23/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere 7/2/2006
5668	23	1/1/2008